

UZASADNIENIE

do projektu uchwały Rady Miejskiej Wrocławia w sprawie zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Wrocławia

Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Wrocławia jest dokumentem określającym kierunki polityki przestrzennej miasta. Dynamika rozwoju Wrocławia oraz nowe czynniki determinujące życie mieszkańców stały się podstawą do zaktualizowania tej polityki. Przedmiotowa zmiana będzie podkreślać potrzebę równoważenia dalszego rozwoju działaniami proekologicznymi i na rzecz ochrony środowiska. Stanowić będzie odpowiedź na bieżące oczekiwania społeczne, zmieniającą się sytuację gospodarczą i postępujące zmiany klimatyczne. Jakość i komfort życia w mieście w znacznym stopniu zależy od współpracy i integracji jego mieszkańców. Dążenie do działania w trosce o dobro własne, ale i na rzecz interesu publicznego wzmacnia poczucie przywiązania i odpowiedzialności za swoje otoczenie.

Okres trzech lat jaki upłynął od uchwalenia obecnie obowiązującego Studium oraz trwająca pandemia choroby COVID-19 zweryfikowały myślenie o rozwoju miast i potrzebach jego mieszkańców oraz uwypukliły wiele dotychczasowych wyzwań. Zamieszkiwanie w dużych miastach wiąże się z szeroko rozumianą odpornością. Odporność człowieka i odporność środowiska miejskiego uzyskała swego rodzaju wspólny mianownik. Nastąpiło istotne przewartościowanie wielu aspektów życia, które mają bezpośredni wpływ na kwestie społeczne, gospodarcze i stanowią jedno z największych współczesnych wyzwań rozwoju miast.

Termin „odporności miasta” do końca 2019 roku, choć także odnoszony do świata natury, określał przede wszystkim poziom przygotowania miasta i jego infrastruktury na anomalie pogodowe, takie jak nawalne deszcze, czy susze. Kwestie te w dużym stopniu wpływają na komfort życia, zdrowie i efektywność człowieka, a także odciskają wyraźne piętno na środowisku przyrodniczym i klimacie oraz często skutkują szkodami materialnymi. Przeciwdziałanie tym zmianom polega na ograniczaniu antropopresji, czyli wpływu działań człowieka na środowisko, w szczególności poprzez redukcję emisji, oszczędne gospodarowanie dostępnymi zasobami oraz podnoszenie świadomości ekologicznej. Wśród silnie przekształconych, zainwestowanych i rozdrobnionych własnościowo przestrzeni miejskich dążenia te są niezbędne. Retencjonowanie wód, pozyskiwanie energii z odnawialnych źródeł, pasywna odporność obiektów na niskie i wysokie temperatury, zagospodarowanie zielenią otoczenia budynków czy nasycenia nią przestrzeni publicznych to zabiegi, które sprzyjają zarówno użytkownikom jak i środowisku przyrodniczemu. Okres przymusowego zamknięcia ludzi we własnych domach skutecznie zwrócił uwagę jak ważny dla człowieka jest mikroklimat wynikający z architektury budynku i jego integracji z zielenią.

Zmiany modelu życia w równym stopniu dotyczą sfery publicznej jak i prywatnej. W celu ochrony zdrowia wprowadzono restrykcje ograniczające ludzką aktywność i swobodę co zreorganizowało powszedni plan dnia oraz zmieniło podejście do codziennych obowiązków. W wielu branżach umożliwiona została praca zdalna, co ograniczyło codzienne podróże, a także wpłynęło na uelastycznienie czasu, w którym jest ona wykonywana. Podobna transformacja dotknęła branżę usługową, która przeniosła się w znacznej mierze do internetu. Zmiany te traktować należy jako nowe trendy, a te z kolei wymagają uwzględnienia w strukturze funkcjonalno-przestrzennej miasta. Dotyczą one między innymi relacji obszarów mieszkaniowych względem usługowych i ich obukierunkowej adaptacji czy nowych wyzwań dla przestrzeni publicznych i systemu transportowego. Doświadczenia ostatnich lat pokazały, że sytuacja mieszkańców miast jest podatna na różnego typu wahania, a jakość życia człowieka zależy od realizacji podstawowych potrzeb i utrzymywania kontaktów międzyludzkich. Niezwykle istotne są działania wspierające lokalne społeczności, w zakresie budowania tożsamości, poczucia przywiązania i odpowiedzialności za wspólne otoczenie i jego funkcjonowanie.

Tożsamość, równowaga oraz odporność stanowią filary nowego spojrzenia na Wrocław jako miasta innowacyjnego i przygotowanego na stojące przed nim wyzwania. Otwartość na transformacje i projekty cywilizacyjne jest szansą na kreowanie europejskiej nowoczesnej metropolii i miasta bliskiego mieszkańcom.

Opracowanie zmiany Studium ma na celu dostosowanie jego ustaleń do zachodzących przemian w strukturze przestrzennej miasta, w tym dotyczących przeznaczenia terenów oraz wyzwań w zakresie rozwoju społeczno – gospodarczego Wrocławia. Aktualizacji wymaga część uwarunkowań oraz ustaleń kierunkowych, które zostaną dostosowane do aktualnego stanu zagospodarowania i uwarunkowań prawnych.

Projekt zmiany Studium będzie szeroko konsultowany z mieszkańcami, specjalistami oraz instytucjami i organizacjami pozarządowymi. Propozycje zmian oraz warianty rozwiązań, będą udostępniane publicznie, a ich ostatecznie przyjęta forma będzie efektem przeprowadzonych dyskusji i warsztatów tematycznych pomiędzy wszystkimi uczestnikami procesu planistycznego.

Przyjęte ustalenia kierunkowe oraz kształt polityk zawarte w obecnie obowiązującym Studium są nadal aktualne i będą kontynuowane w nowym dokumencie. Nowa edycja Studium jest reakcją na postępujące przemiany społeczno-gospodarcze oraz zjawiska zachodzące w środowisku przyrodniczym i przy uwzględnieniu tych procesów będzie opracowana w trybie zmiany dla całego obszaru miasta.